

Obsah

1	Úvod	11
2	Vysokopevné konštrukčné ocele	12
2.1	Termomechanicky valcované ocele	14
2.2	Zušťachtené vysokopevné ocele	16
2.3	Vybrané aspekty zvariteľnosti	18
2.4	Vysokopevné ocele radu Strenx.....	19
3	Vysokopevná oceľ Strenx S960MC	21
3.1	Chemické zloženie	21
3.2	Mikroštruktúra základného materiálu	23
3.3	Mechanické vlastnosti pri teplote okolia	26
3.4	Mechanické vlastnosti pri zvýšených teplotách	30
3.4.1	Tepelno-napäťový simulátor Gleeble	30
3.4.2	Príprava skúšobných vzoriek a systému Gleeble.....	31
3.5	Hodnotenie termofyzikálnych vlastností ocele	35
3.6	Analytický rozbor mechanizmov spevňovania HSLA ocelí	39
3.6.1	Mechanizmy spevňovania HSLA ocelí	40
3.7	Stanovenie kinetiky rastu austenitického zrna	42
3.7.1	Matematický model rastu zrna.....	44
3.7.2	Analýza rastu zrna	44
4	Fyzická simulácia na Gleeble	49
4.1	Skúšobné vzorky.....	49
4.1.1	Riadiaci program	51
4.1.2	Zváranie experimentálnej vzorky	51
4.2	Vplyv rýchlosti ochladzovania na vlastnosti TOO	53
4.2.1	Výsledky mechanických vlastností.....	55
4.2.2	Lomové plochy po Charpyho teste	58
4.2.3	Analýza mikroštruktúry	59

4.2.4	Hodnotenie mikrotvrdości	61
4.3	Vplyv výšky maximálnej teploty cyklu na vlastnosti TOO	62
4.3.1	Teplotné cykly	62
4.3.2	Mechanické vlastnosti jednotlivých subzón	63
4.3.3	Hodnotenie mikroštruktúry	67
5	Dilatometrická analýza	68
5.1	Skúšobné vzorky	69
5.2	Stanovenie teplôt fázových transformácií	71
5.3	Posun transformačných teplôt A_{c1} a A_{c3}	73
5.4	Vplyv rýchlosti ochladzovania na transformačné teploty	76
5.5	Analýza tvrdosti	79
5.6	Mikroštruktúrna analýza a návrh ARA diagramu	80
5.7	Vplyv rýchlosti ohrevu a ochladzovania na výslednú veľkosť zrna	82
6	Analýza zvarových spojov	86
6.1	Zváranie skúšobných zvarových spojov	87
6.1.1	Prídavný materiál	90
6.1.2	Zváracie parametre	91
6.1.3	Teplotný režim zvarovania	93
6.1.4	Analýza teplotných cyklov pri zvaraní	96
6.1.5	Hodnotenie kvality zvarových spojov	110
6.2	Makroskopická a mikroskopická skúška zvarových spojov	114
6.3	Hodnotenie mechanických vlastnosti zvarových spojov	123
6.3.1	Skúška ťahom v priečnom smere	123
6.3.2	Skúška lámavosti	130
6.3.3	Analýza línie a máp tvrdosti v teplom ovplyvnenej oblasti	131
6.3.4	Charakteristiky soft zóny v teplom ovplyvnenej oblasti	136
7	Simulácia zvarovania v programe Sysweld	144
7.1	Postupnosť krokov pri simulácii	144
7.2	Tvorba materiálového modelu	146

7.2.1	Tepelno-metalurgická časť	147
7.2.2	Modelovanie odpevnenej subzóny TOO	149
7.2.3	Mechanická časť	153
7.3	Analýza experimentálnych zvarov na účely simulácie	155
7.3.1	Meranie zvyškových napätí röntgenovou difrakciou.....	157
7.3.2	Analýza zvyškových napätí	159
7.4	Tvorba MKP modelu na simuláciu	165
7.4.1	Oblúkový zvarový spoj 135-CMT-S	165
7.4.2	Laserový zvarový spoj LBW-L D	167
7.5	Analýza výsledkov simulácie oblúkového zvaru 135-CMT-S.....	170
7.5.1	Tepelno-metalurgická analýza	170
7.5.2	Mechanická analýza	174
7.5.3	Analýza simulácie so zvýšeným tepelným príkonom.....	178
7.5.4	Analýza simulácií so zvýšeným odvodom tepla	182
7.6	Analýza výsledkov simulácie laserového zvaru LBW-L D	186
7.6.1	Tepelno-metalurgická analýza	186
7.6.2	Mechanická analýza	189
8	Závery	193
	Zoznam skratiek a značiek	198
	Literatúra.....	200